

Add Time

De onbetrouwbare belofte I CALL YOU LATER wordt vastgelegd in nylon, terwijl lang verdwenen graffiti uit New York en Amsterdam weer tot leven komt in een wandtapijt. Gezongen en gesproken woorden worden gevangen in linten van draad en fragiele assemblages van stof worden aangedikt in was. Zelfs de hemelse oneindigheid van de lucht krijgt een gezicht en handen wanneer ze wordt geantropomorfiseerd tot de godin Nut, die zich over de aarde buigt terwijl ze eindeloos op haar incongruente telefoon scrolt.

Deze werken proberen vast te houden wat anders door onze metaforische vingers zou glijpen. Ze smeken: BE STILL, BE MADE OF SOMETHING. Was, stof, brons, klei, tin, ze spelen allemaal een rol in het gewicht geven aan vluchtige opmerkingen, GPS en schaarse blokken lege tijd. Er ontvouwt zich zeker een bezorgde beoordeling van het digitale leven en de opmars van schermen in onze persoonlijke domeinen, maar die is minder afwijzend dan nieuwsgierig. Stéphanie vernietigt de cloud(s) niet, maar rangschikt ze in verschillende vormen: ze weeft er een gezicht van, giet het, vraagt zich af welk materiaal het zou kunnen vasthouden. Ze haalt de online agenda van het scherm, maar verwijdert hem niet; het vertrouwde virtuele raster materialiseert zich als een paravent, een scheidingswand, een tijdelijke architectuur die het een gezaghebbende substantie geeft. Ze neemt de geladen knoppen waarop we dagelijks klikken – ADD TIME, ADD LOCATION – en verwoordt ze als enkelvoudig en statisch in draad. Door deze gebaren zet de tentoonstelling haar bezorgdheid om in een verkennende materiaalstudie.

Hoewel ze op zoek zijn naar textuur en vorm, vermijden de werken een nostalgische of Luddiete benadering. Ze kijken niet rechtstreeks terug naar het verleden. Ze zeggen niet: HANDWERK OF NIETS. Twee wandtapijten, geïnspireerd door de Sibillen, maken gebruik van nieuwere materialen zoals lurex en gerecycleerd PET en zijn geproduceerd met behulp van computergestuurd jacquardweven. Net als een Google-agenda is een jacquardweefgetouw een efficiënte machine. Het versnelt, optimaliseert en organiseert. Beide zijn hulpmiddelen tegen losse eindjes, die dagen en minuten, draden en garens samenbrengen tot een net, grafisch geheel. De Sibillen herinneren ons er ook aan dat de tentoonstelling vooruitkijkt en dus een soort hoop uitstraalt; als er geen toekomst was, zouden er geen Sibillen zijn. Deze voorspellers zouden zonder profetieën blijven; we zouden onze agenda's in de prullenbak kunnen gooien, ons ziek melden op het werk en zonder gevolgen de boel op stelten zetten.

Stéphanie zoekt naar een bezielde mechanica, een poging om te voorkomen dat de materiële wereld wrijvingsloos en te glad wordt. Maar deze richting zelf komt misschien voort uit een zoektocht naar gemak: het is gemakkelijker om de vermeende wrijvingsloosheid van het technokapitalisme aan te pakken dan om de onrealistische wrijvingsloosheid te ontleden die van ons als mensen wordt verwacht, terwijl we samen leven, compromissen sluiten en voor elkaar zorgen. Onze ontmoeting in het atelier is afgestemd op de openingstijden van de kinderopvang, waar Stéphanie op de fiets haar dochter Lola ophaalt. De productietijd voor haar nieuwste wandtapijt is strikt verdeeld over zes dagen, tussen 10.00 en 17.00 uur. Etenstijden, slaaproutines, onderzoekstijd, het maken van deze tentoonstelling; leven en werk worden tot op de minuut nauwkeurig geregeld. Je zou kunnen zeggen dat ideeën niet getimed kunnen worden, maar wat luider wordt gezegd is dit: je moet opvoeden (zorgen) alsof je niet werkt, en werken alsof je niet opvoedt (zorgt). De richtlijn is om scherpe grenzen te stellen en te werken in duidelijke, wrijvingsloze segmenten: een afspiegeling van de kalender zelf.

In de hoek van een wandtapijt is Ananke geweven, de Griekse godin van noodzaak en beperkingen. Eerst wilde ik schrijven dat Ananke in de tentoonstelling wordt vertegenwoordigd door Google Agenda, en dat we geen andere, betere toekomst kunnen vinden zolang het leven overmatig wordt gereguleerd. Maar ik realiseer me dat dit een verkeerde interpretatie is. Ananke kan niet de Google Agenda zijn, omdat zo'n strikte administratie van tijd vaak een obstakel vormt voor noodzaak. Door het organische leven in onrealistische vormen te persen, wordt het steeds moeilijker om het noodzakelijke uit te voeren. I CALL YOU LATER wordt weer een taak op een andere lijst. We kunnen er simpelweg geen tijd voor vinden. De agenda is misschien zelfs een vijand van Ananke. Bovendien staan de beperkingen ervan meestal in dienst van

iemand anders – een baas, een huisbaas, de patriarchale organisatie van de westerse samenleving. Als we de kracht van Ananke begrijpen als noodzaak, dan moet die zeker in dienst staan van het leven zelf. Noodzaak is immers niets anders dan de eisen van het leven op aarde. In deze werken is Ananke niet de Google Agenda, Ananke is Lola.

Lola bepaalt, net als Ananke, de omstandigheden. Het JA van haar eerste gesproken woorden strekt zich uit over een tapijt met kristalheldere zekerheid. Haar dikke potloodstrepen doorkruisen de nette kolommen van de Google Agenda met zelfvertrouwen en kracht: zowel in beeld als in werkelijkheid is ze te wisselvallig en vitaal om in een kader te worden gedwongen. Zonder rekening te houden met de ordeningsprincipes die ze zelf verstoort, is Lola's kracht fundamenteel. Een kind, een afhankelijke persoon, een lichaam, een ziekte, een vriend, een geliefde: deze wrijvingen die ons leven vormen, zijn geen verstoringen van de noodzaak, maar juist de essentie ervan. Waarom denken we dan vaak dat we geen tijd hebben voor deze wrijvingen? Door het bewijs van arbeid, vakmanschap, planning, familie en sociaal leven tastbaar te maken, herinneren deze werken ons eraan dat onze verwachtingen van een wrijvingsloos, projectmatig bestaan absurd zijn. Ik denk dat Stéphanie niet alleen op zoek is naar een bezielde mechanica van technologie, maar ook van het sociale leven, waarin echte noodzaken geen obstakels zijn, maar prioriteiten, in al hun vitale onvoorspelbaarheid.

Tekst door Harriet Foyster